

Niet blindstaren op Den Haag

Foto: Shutterstock

Tekst: **Jeroen Kuypers**

Hebben de aanstaande landelijke verkiezingen veel invloed op het lokale sportbeleid? Volgens degenen die het kunnen weten – de wethouders Sport – kan Den Haag niet veel meer dan voorwaarden scheppen. Die kunnen gunstig of ongunstig uitpakken op het lokale vlak. In het geval van anti-rookmaatregelen bijvoorbeeld vaart iedere inwoner daar wel bij, maar als de Rijksoverheid marktconforme tarieven eist voor sportaccommodaties heeft dat een prijsverhogend effect dat de sportbeoefening hindert. Den Haag is ver, maar kan van afstand het lokale beleid stimuleren of frustreren.

Maurits von Martels is met beide benen in de lokale politiek verankerd, maar tast met één ledemaat al voorzichtig naar de landelijke. Hij staat namelijk op plek 45 van de CDA-lijst. Op het eerste gezicht lijkt dat een positie die nauwelijks kansen biedt

“Op het vlak van onderlinge samenwerking en gerichte aanpak heeft ons college grote stappen gezet”

daadwerkelijk in de Tweede Kamer te belanden, want het CDA heeft nu slechts dertien zetels. De jonkheer rekent echter op een fors aantal voorkeursstemmen die hem een flinke sprong vooruit kunnen laten maken. Een andere sterke troefkaart is zijn kennis van de agrarische sector. “Ik ben een van de weinige ondernemers met een eigen boerenbedrijf op de kandidatenlijst. Ik kom op voor de belangen van mijn sector en ook dat zal mij voorkeursstemmen brengen, maar dan van collega’s elders uit het land.”

Zes keer kampioen

Toch ligt het hart van Von Martels niet alleen bij het boerenbedrijf. De christendemocraat is ook al twee periodes wethouder Sport in de Drentse gemeente Dalfsen. Tien jaar geleden al werd Dalfsen ‘Het Beverly Hills van Drenthe’ genoemd, omdat het aantal bekende Nederlanders per vierkante kilometer er zo hoog lag. Onder hen bevinden zich veel grote sportpersoonlijkheden. Inbeelding of niet, dat lijkt af te stralen op het sportniveau van Dalfsen. De gemeente telt relatief veel sportverenigingen die op een hoog niveau spelen, zoals in de ereditie handbal, of in de paardensport. “Zelf houd ik vooral van balsporten”, zegt de wethouder. “Ik ben nu 56, maar ik voetbal al 48

jaar en ben al die tijd nog nooit gestopt. En ik ben geen uitzondering in deze sportieve en actieve gemeente. Onze damesploeg handbal is bijvoorbeeld zes keer kampioen geweest. Er heerst hier een klimaat dat sporters stimuleert het beste van zichzelf te geven. We hebben veel toptalent in huis en het beleven van hun prestaties is een voorbeeld voor anderen om in de breedtesport de lat in ieder geval zo hoog mogelijk te leggen. Maar dat hebben we allemaal zelf voor elkaar gekregen. Ik ben ervan overtuigd dat de lokale overheid een belangrijke rol speelt in het faciliteren en stimuleren van sport en bewegen, net zo goed als ik denk dat de rol van de Rijksoverheid op dat vlak maar heel beperkt is.”

Haaks staan

Een voorbeeld van de indirecte inbreng van Den Haag op het sportbeleid zijn de anti-rookmaatregelen. “Roken zorgt op termijn voor enorm veel gezondheidsschade. Het toestaan van roken staat haaks op al

Maurits Von Martels,
wethouder Sport Dalfsen

het lokaal beleid om burgers meer in beweging te brengen en zich een gezondere levensstijl te laten aanmeten. De gemeente heeft op dat vlak geen enkele bevoegdheid, maar het Rijk kan het stoppen met roken stimuleren, bijvoorbeeld door de prijs van een pakje sigaretten stelselmatig te blijven verhogen, of voor mijn part door het roken helemaal aan banden te leggen. Naar mijn mening doet Den Haag nog veel te weinig om het roken te ontraden. Hetzelfde geldt

“Ook de kleur van een volgend kabinet zal relatief weinig impact hebben op het lokale sportbeleid”

voor het drinken van alcohol. Wij waren er in Dalfsen al jaren voor dat de leeftijdsgrens van 16 jaar naar 18 jaar werd opgetrokken om jongeren te behoeden voor de schadelijke gevolgen van het drinken van alcohol. Ik heb daarover ook een brief gestuurd naar de Eerste Kamer en die heeft de discussie gelukkig opnieuw op gang gebracht. Je kunt als gemeente dus ook zelf invloed uitoefenen in Den Haag. In dit geval had ik de nadrukkelijke bedoeling dat het Rijksbeleid onze gemeentelijke inspanningen in ieder geval niet frustreert.”

Rekening doorschuiven

Ook Paul de Rook, wethouder Sport in Groningen namens D66, meent dat de Rijksoverheid met bepaalde maatregelen soms storend kan optreden. “Wanneer in Den Haag bijvoorbeeld besloten wordt dat kinderen twee tot drie uur in de week meer moeten sporten en bewegen is dat op zich heel positief. Maar als daar vervolgens geen financiële invulling aan wordt gegeven, komt het erop neer dat de gemeenten die extra uren

Paul de Rook, wethouder Sport Groningen

maar uit eigen middelen moeten bekostigen. Hetzelfde geldt voor de implicaties van de Wet Markt en Overheid. Als die zijn dat sportaccommodaties marktconforme tarieven moeten hanteren, kunnen die tarieven voor de gebruikers weleens met tientallen procenten stijgen. Dat zijn maatschappelijk onwenselijke en waarschijnlijk ook onbedoelde gevolgen van fiscale maatregelen. De rekening wordt echter naar het lokale niveau doorgeschoven.”

Zorgkosten voorkomen

Groningen vangt dergelijke (mogelijke) tegenvallers op door zo veel mogelijk de verbinding te zoeken. De sectoren zorg, onderwijs en sport werken op stadsniveau zeer nauw samen. “En ook buiten de eigen organisatie zoeken we de verbinding, bijvoorbeeld met de universiteit om te komen tot een programma voor Healthy Ageing. Hoe gezonder we onze inwoners oud kunnen laten worden, hoe meer we de openen-

stapeling van zorgkosten kunnen voorkomen of uitstellen. En zorgkosten vormen de grootste uitgavenpost. Sociale wijkteams pikken vroegtijdig signalen op over overgewicht bij kinderen, maar ook als jongeren sociaal dreigen te ontsporen. Ze nemen die jongeren onder de arm, pikken ze desnoods van de straat, voor een opleiding of voor het opdoen van werkervaring. De wijkteams zorgen dat de kinderen met overgewicht en beweegarmoede terecht kunnen bij een sportclub, want ook met de verenigingen werken we nauw samen. Die samenwerking maakt ons beleid gericht en drukt de kosten. Op het vlak van onderlinge samenwerking en gerichte aanpak heeft dit college werkelijk grote stappen gezet de voorbije jaren.”

Concrete uitslag

Natuurlijk zal de concrete uitslag van de verkiezingen van 15 maart ‘een’ invloed hebben op het lokaal sportbeleid, maar noch De

Rook, noch Von Martels ziet hier veel directe invloed. Kleinere en grotere gemeenten moeten hun sportbeleid zelf blijven invullen. Doorgevraagd naar de verwachtingen van een goede uitslag voor zijn eigen partij en een eventuele regeringsdeelname van de links-liberalen antwoordt De Rook: “D66 is de laatste jaren steeds nodig gebleken om te voorkomen dat het beleid eenzijdig

“Je kunt als gemeente ook zelf invloed uitoefenen in Den Haag”

naar rechts of eenzijdig naar links ging. Wij vertegenwoordigden vaak de nuance in het debat, en ook de compromisbereidheid. Maar ook de kleur van een volgend kabinet zal relatief weinig impact hebben op het lokale sportbeleid. Ik denk dat het voor gemeenten – en zeker voor de grotere steden – veel belangrijker is dat ze bereid zijn te leren van elkaar dan zich blind te staren op wat er na 15 maart in Den Haag gebeurt.”

Verder lezen...

Op het Visie & Beleidsplein op www.sportengemeenten.nl kunt u de volgende documenten downloaden:

‘**Kenniscentrum Sport (2016). Sport en bewegen in verkiezingsprogramma’s**’ bij *Sport en Nota’s*

‘**Gemeente Groningen (2016). Sport en bewegen meerjarenprogramma 2016 – 2020**’ bij *Sport en Nota’s*

‘**Gemeente Dalfsen (2013). Kadernota bewegen en sport 2013 – 2016**’ bij *Sport en Nota’s*